

129/2000 Sb.

ZÁKON

ze dne 12. dubna 2000

o krajích

(krajské zřízení)

Změna: 273/2001 Sb.
Změna: 450/2001 Sb.
Změna: 320/2001 Sb.
Změna: 231/2002 Sb. (část)
Změna: 404/2002 Sb.
Změna: 231/2002 Sb.
Změna: 229/2003 Sb.
Změna: 216/2004 Sb.
Změna: 257/2004 Sb.
Změna: 421/2004 Sb.
Změna: 626/2004 Sb.
Změna: 501/2004 Sb., 413/2005 Sb.
Změna: 234/2006 Sb.
Změna: 186/2006 Sb.
Změna: 298/2008 Sb.
Změna: 261/2007 Sb., 305/2008 Sb.
Změna: 477/2008 Sb.
Změna: 326/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb., 118/2010 Sb., 199/2010 Sb., 347/2010 Sb.
Změna: 246/2011 Sb.
Změna: 364/2011 Sb.
Změna: 142/2012 Sb.
Změna: 239/2012 Sb.
Změna: 457/2011 Sb.
Změna: 303/2013 Sb.
Změna: 64/2014 Sb.
Změna: 24/2015 Sb.
Změna: 298/2015 Sb.
Změna: 106/2016 Sb.
Změna: 183/2017 Sb.
Změna: 257/2017 Sb.
Změna: 99/2017 Sb.
Změna: 32/2019 Sb.
Změna: 263/2019 Sb.
Změna: 36/2021 Sb., 251/2021 Sb., 330/2021 Sb.
Změna: 261/2021 Sb.
Změna: 418/2023 Sb. (část)
Změna: 160/2023 Sb., 418/2023 Sb.
Změna: 36/2025 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

HLAVA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

DÍL 1

Postavení krajů a jejich orgánů

§ 1

- (1) Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu.
- (2) Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.
- (3) Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje (dále jen "zastupitelstvo"); dalšími orgány kraje jsou rada kraje (dále jen "rada"), hejtman kraje (dále jen "hejtman") a krajský úřad. Orgánem kraje je též zvláštní orgán kraje (dále jen "zvláštní orgán") zřízený podle zákona.
- (4) Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

§ 2

- (1) Kraj spravuje své záležitosti samostatně (dále jen "samostatná působnost"). Státní orgány mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který stanoví zákon. Rozsah samostatné působnosti může být též omezen zákonem.
- (2) Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánům kraje, vykonávají orgány kraje jako svou přenesenou působnost (§ 29 a 30). Kraj je při výkonu státní správy správním obvodem. Kraj je povinen zabezpečit výkon přenesené působnosti.
- (3) Kraj při výkonu samostatné působnosti a přenesené působnosti chrání veřejný zájem.
- (4) Kraj zajišťuje výkon finanční kontroly podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů a podle zvláštního právního předpisu.¹⁾

§ 3

zrušen

§ 4

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost krajů a nestanoví, že jde o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti krajů.

§ 5

- (1) Kraj může mít znak a vlajku.
- (2) Předseda Poslanecké sněmovny může kraji, který nemá znak nebo vlajku, na jeho návrh znak nebo vlajku udělit.
- (3) Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost kraje změnit znak nebo vlajku kraje.
- (4) Kraje a jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a vlajku kraje. Jiné subjekty mohou užívat znak kraje jen s jeho souhlasem. K užívání vlajky kraje není nutný jeho souhlas.

DÍL 2

Obecně závazné vyhlášky kraje a nařízení kraje

§ 6

Obecně závaznou vyhláškou kraje vydanou zastupitelstvem v mezích jeho samostatné působnosti lze ukládat povinnosti fyzickým a právnickým osobám, jen stanoví-li tak zákon.

§ 7

Na základě a v mezích zákona rada vydává právní předpisy v přenesené působnosti, je-li k tomu kraj zákonem zmocněn; tyto právní předpisy se nazývají nařízení kraje.

§ 8

(1) Obecně závazné vyhlášky kraje musí být v souladu se zákony a nařízení kraje musí být v souladu se zákony a právními předpisy vydanými vládou a ústředními správními úřady.

(2) Způsob vyhlášení obecně závazných vyhlášek a nařízení kraje (dále jen "právní předpis kraje") a podmínky nabytí platnosti a účinnosti právních předpisů kraje stanoví zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů³⁷⁾.

§ 9

zrušen

§ 10

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 11

zrušen

nadpis vypuštěn

DÍL 4

Občané kraje

§ 12

(1) Občanem kraje je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je přihlášena k trvalému pobytu⁵⁾ v některé obci nebo na území vojenského újezdu v územním obvodu kraje.

(2) Občan kraje, který dosáhl věku 18 let, má právo

- a) volit a být volen do zastupitelstva za podmínek stanovených zákonem,⁶⁾
- b) vyjadřovat na zasedání zastupitelstva v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem,
- c) nahlížet do rozpočtu kraje a do závěrečného účtu kraje, do zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva, do usnesení rady, výborů zastupitelstva (dále jen "výbory") a komisí rady (dále jen "komise") a pořizovat si z nich výpisy, pokud tomu nebrání jiné zákony,
- d) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem; je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občany kraje, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva, nejdéle do 90 dnů,
- e) podávat orgánům kraje návrhy, připomínky a podněty; orgány kraje je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva, nejdéle do 90 dnů,

- f) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu kraje a k závěrečnému účtu kraje za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně, ve lhůtě stanovené jednacím řádem, nebo ústně na zasedání zastupitelstva,
- g) hlasovat v krajském referendu za podmínek stanovených zvláštním zákonem.
- (3) Oprávnění uvedená v odstavci 2 písm. b) až f) má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území kraje nemovitost.

§ 13

Oprávnění uvedená v § 12 odst. 2 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je přihlášena k trvalému pobytu v některé obci nebo vojenském újezdu v územním obvodu kraje, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

§ 13a

Kraj může ocenit významné životní události svých občanů.

HLAVA III PŮSOBNOST KRAJE

DÍL 1

Samostatná působnost kraje

§ 14

- (1) Do samostatné působnosti kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu kraje a občanů kraje, pokud nejde o přenesenou působnost kraje.
- (2) Do samostatné působnosti kraje patří zejména záležitosti uvedené v § 11, 35, 36 a 59, s výjimkou vydávání nařízení kraje, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti svěří zákon.
- (3) Kraj může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky kraje, pokud zákon nestanoví jinak.
- (4) Při výkonu samostatné působnosti kraj spolupracuje s obcemi; nesmí přitom zasahovat do jejich samostatné působnosti. Proti takovému zásahu může obec podat žalobu podle zvláštního zákona.
- (5) Kraje jsou povinny, pokud je to možné, předem projednat s obcemi opatření dotýkající se jejich působnosti.

§ 15

- (1) Kraj je oprávněn vyjadřovat se k návrhům státních orgánů, které se dotýkají působnosti kraje. Státní orgány jsou povinny, pokud je to možné, předem projednat s krajem opatření dotýkající se působnosti kraje.
- (2) Státní orgány a orgány obcí poskytují orgánům kraje na požádání bezplatně údaje a informace pro výkon jejich působnosti.
- Tuto povinnost má i kraj vůči státním orgánům a orgánům obcí. Ochrana údajů a utajovaných informací podle zvláštních právních předpisů⁷⁾ zůstává nedotčena.
- (3) Kraje jsou při výkonu své působnosti oprávněny využívat bezplatně údajů katastru nemovitostí.

§ 15a

- (1) Kraj je povinen vydávat potvrzení a vyhotovovat zprávy pro potřeby právnických a fyzických osob, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(2) Kraj vydává potvrzení potřebná pro uplatnění práva v cizině i v případě, že právní předpis takovou povinnost neukládá, ale požadované údaje jsou mu známy.

§ 16

Při výkonu samostatné působnosti se kraj řídí

- a) při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
- b) v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

Hospodaření kraje

§ 17

(1) Majetek kraje musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Kraj je povinen pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem kraje, které sleduje jiný důležitý zájem kraje, který je řádně odůvodněn. Kraj vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

(2) Majetek musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem kraj naloží způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy,⁹⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(3) Kraj nesmí ručit za závazky fyzických a právnických osob vyjma

- a) závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici uskutečňovanou s finanční podporou ze státního rozpočtu, státních fondů, nebo národního fondu,
- b) závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici do krajem nebo obcí vlastněné nemovitosti,
- c) těch, jejichž zřizovatelem je kraj, stát nebo obec,
- d) těch, v nichž míra účasti kraje nebo spolu s jiným krajem (krají), obcí (obcemi) nebo státem přesahuje 50 %.

(4) Právní jednání učiněná v rozporu s ustanovením odstavce 3 jsou neplatná.

(5) Stát neručí za hospodaření a závazky kraje, pokud tento závazek nepřevzme stát smluvně.

(6) Kraj je povinen chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

(7) Kraj je povinen trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku práv z těchto závazků vyplývajících.

§ 18

(1) Záměr kraje prodat, směnit, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčit hmotnou nemovitou věc nebo právo stavby anebo je přenechat jako výprosu a záměr kraje smluvně zřídit právo stavby k pozemku ve vlastnictví kraje kraj zveřejní po dobu nejméně 30 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu kraje vyvěšením na úřední desce²⁾ krajského úřadu (dále jen "úřední deska"), aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Nemovitá věc se v záměru označí údaji podle zvláštního zákona^{9a)} platnými ke dni zveřejnění záměru. Pokud kraj záměr po uvedenou dobu nezveřejní, je právní jednání neplatné.

(2) Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Odchylka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna, jde-li o cenu nižší než obvyklou. Není-li odchylka od ceny obvyklé zdůvodněna, je právní jednání neplatné.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, jde-li o pronájem bytů, dále jde-li o pronájem, pacht anebo výpůjčku majetku kraje na dobu kratší než 90 dnů nebo jde-li o pronájem, pacht, výprosu nebo výpůjčku právnické osobě, jejímž zřizovatelem nebo zakladatelem je kraj anebo kterou kraj ovládá³⁰⁾, nebo jde-li o

pronájem silničního nebo silničního pomocného pozemku v souvislosti se zvláštním užíváním silnic podle zvláštního zákona^{9b)}.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na výpůjčku, výprosu, pacht nebo pronájem majetku svěřeného příspěvkovým organizacím zřízeným krajem, nestanoví-li zvláštní předpis nebo zastupitelstvo ve zřizovací listině jinak.

(5) Odstavce 1 a 2 se nepoužijí v případě postupu podle § 18a až 18c a v případě zpětného převodu majetku státu podle § 21b odst. 3 písm. e) zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

§ 18a

Převody vlastnictví na stát

(1) Kraj informuje organizační složky státu, státní organizace, na které se použije zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (dále jen „státní organizace“), a Ředitelství silnic a dálnic s. p. prostřednictvím internetových stránek Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových o úmyslu zcižit hmotnou nemovitou věc uvedenou v § 18b odst. 1 nebo § 18c odst. 1. To se nepoužije, jde-li o hmotnou nemovitou věc určenou ke směně.

(2) Převést hmotnou nemovitou věc uvedenou v § 18b odst. 1 nebo § 18c odst. 1 ve prospěch jiné osoby lze teprve poté, nesdělí-li oprávněná organizační složka státu, státní organizace nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p. podle § 18b odst. 1 nebo § 18c odst. 1 do 2 měsíců od uveřejnění informace podle odstavce 1, že má zájem o převod. Omezení se nepoužije, pokud oprávněná organizační složka státu, státní organizace nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p. kraji sdělí, že o převod nemá zájem.

(3) Sdělení podle odstavce 2 se činí prostřednictvím internetových stránek Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

(4) Projeví-li zájem o převod více oprávněných organizačních složek státu nebo státních organizací podle § 18b odst. 1 nebo § 18c odst. 1 a nesdělí-li do 1 měsíce ode dne uplynutí lhůty pro projevení zájmu o převod, že se dohodly, kdo bude s krajem jednat, jedná kraj s tou organizační složkou státu nebo státní organizací, která projevila zájem o převod jako první. To se nepoužije v případě postupu podle § 18c odst. 1 písm. e).

(5) Kraj učiní vůči oprávněné organizační složce státu, státní organizaci nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p., které projevily zájem o převod, návrh na uzavření smlouvy. Návrh na uzavření smlouvy lze odvolat.

(6) Nesdělí-li organizační složka státu nebo státní organizace nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p. zájem o převod podle odstavce 2 v případech podle § 18b odst. 1 nebo § 18c odst. 1 ve stanovené lhůtě nebo v téže lhůtě sdělí, že o převod nemá zájem, nebo nepřijme-li návrh na uzavření smlouvy do 4 měsíců ode dne, kdy jí došel, právo na převod vlastnického práva podle § 18b nebo 18c zaniká a kraj naloží s hmotnou nemovitou věcí podle tohoto zákona.

§ 18b

Bezúplatné převody na stát

(1) Projeví-li oprávněná organizační složka státu nebo státní organizace uvedená v písmenech d) až g) nebo Ředitelství silnic a dálnic s. p. v případě písmen a) až c) zájem o převod podle § 18a odst. 2 a za předpokladu, že tomu nebrání práva třetích osob, kraj jim zašle návrh smlouvy o bezúplatném převodu

- a) silničního pozemku, na němž je umístěno těleso dálnice nebo silnice I. třídy, do vlastnictví státu a práva hospodařit Ředitelství silnic a dálnic s. p.,
- b) zastavěného stavebního pozemku³⁹⁾, na němž byla realizována veřejně prospěšná stavba ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a práva hospodařit Ředitelství silnic a dálnic s. p., které má právo s veřejně prospěšnou stavbou hospodařit,
- c) pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšné stavby do vlastnictví státu a práva hospodařit Ředitelství silnic a dálnic s. p., které je stavebníkem dané veřejně prospěšné stavby,

- d) zastavěného stavebního pozemku³⁹⁾, na němž byla realizována veřejně prospěšná stavba ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná s veřejně prospěšnou stavbou hospodařit,
 - e) pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšné stavby do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je stavebníkem dané veřejně prospěšné stavby,
 - f) pozemku určeného územně plánovací dokumentací k realizaci veřejně prospěšných opatření nebo již k tomuto účelu využitého do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která o převod projeví zájem,
 - g) stavby civilní ochrany, stavby dotčené požadavky civilní ochrany, stavby pro bezpečnost státu nebo pozemků, jichž jsou uvedené stavby součástí, nebo hmotné nemovité věci určené územní plánovací dokumentací nebo veřejnoprávní smlouvou k plnění úkolů bezpečnostního sboru nebo pro přípravu na ně do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) nebo organizační složky státu, která je bezpečnostním sborem nebo jeho částí, za předpokladu, že v případě veřejnoprávní smlouvy ministerstvo předem krajům sdělilo, že hmotná nemovitá věc je určena k plnění úkolů bezpečnostního sboru nebo pro přípravu na ně; to se nepoužije, je-li kraj stranou veřejnoprávní smlouvy.
- (2) V případě, že je pozemní komunikací zastavěna část pozemku evidovaného v katastru nemovitostí, převede se pouze tato část určená geometrickým plánem s tím, že náklady na vyhotovení geometrického plánu na rozdělení pozemku hradí Ředitelství silnic a dálnic s. p.
- (3) Smlouva o bezúplatném převodu pozemku do vlastnictví státu podle odstavce 1 písm. b) až g) musí obsahovat v souvislosti s poskytnutím podpory z veřejných prostředků následující ujednání:
- a) zákaz zcizení zřízený ve prospěch kraje jako věcné právo,
 - b) zákaz zatížení zřízený ve prospěch kraje jako věcné právo, s výjimkou případu, kdy má být smluvně zřízena v nezbytném rozsahu služebnost inženýrské sítě, služebnost stezky nebo služebnost cesty k zajištění nezbytného přístupu třetí osoby k hmotné nemovité věci v jejím vlastnictví, a
 - c) omezení ve způsobu využití převedeného pozemku tak, aby nebyly porušeny právní předpisy o veřejné dopravě.
- (4) Omezení podle odstavce 3 se sjednají na dobu 10 let ode dne provedení vkladu vlastnického práva k dotčeným pozemkům do katastru nemovitostí ve prospěch státu.
- (5) Ustanovení § 12 odst. 2 zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích se pro převody podle odstavce 1 nepoužije.

§ 18c

Úplatné převody na stát

- (1) Projeví-li oprávněná organizační složka státu nebo státní organizace uvedená v písmenech a) až f) zájem o převod podle § 18a odst. 2 a za předpokladu, že tomu nebrání práva třetích osob, kraj jí zašle návrh smlouvy o úplatném převodu
- a) pozemku, na němž byla realizována stavba, která se eviduje v katastru nemovitostí a která je hmotnou nemovitou věcí ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná se stavbou hospodařit,
 - b) stavby, která se eviduje v katastru nemovitostí a která byla realizována na pozemku ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná s pozemkem hospodařit,
 - c) pozemku, který je určen pravomocným rozhodnutím o povolení záměru k realizaci stavby, jejímž stavebníkem je stát nebo státní organizace, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je stavebníkem,

- d) pozemku, který tvoří jediný přístup k hmotné nemovité věci ve vlastnictví státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná s hmotnou nemovitou věcí hospodařit,
- e) spoluvlastnického podílu na hmotné nemovité věci, u níž je stát spoluvlastníkem, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit té organizační složky státu nebo státní organizace, která je příslušná hospodařit se spoluvlastnickým podílem na této nemovité věci,
- f) objektu důležitého pro obranu státu určeného vládou podle zákona o zajišťování obrany, který je zařazen v evidenci objektů důležitých pro obranu státu, do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit Ministerstva obrany za předpokladu, že Ministerstvo obrany předem kraji sdělilo, že takový objekt je v evidenci objektů důležitých pro obranu státu veden.

(2) Kraj určí kupní cenu pro převody podle odstavce 1 na základě znaleckého posudku. Kupní cena se určí ve výši ceny obvyklé podle zákona upravujícího oceňování majetku. Pokud nelze cenu obvyklou určit, určí se kupní cena ve výši zjištěné ceny podle zákona upravujícího oceňování majetku. Ke kupní ceně se připočtou náklady na vypracování znaleckého posudku, geometrického plánu a průkazu energetické náročnosti.

(3) Ustanovení § 12 odst. 4 a 5 zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích se pro převody podle odstavce 1 nepoužije.

§ 19

Informace týkající se nabytí věci krajem v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo o jejím nabytí jiným obdobným způsobem a informace týkající se vzniku užívacího nebo jiného práva kraje ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku či jiným obdobným způsobem se až do ukončení dražby, veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku nebo jiného obdobného postupu nezpřístupňují podle tohoto zákona ani neposkytují podle jiného právního předpisu²²⁾, pokud by jejich zpřístupnění mohlo kraj při nabývání této věci anebo při vzniku užívacího nebo jiného práva znevýhodnit proti jiným zájemcům.

§ 20

(1) Hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok přezkoumá Ministerstvo financí. Ministerstvo financí může přezkoumáním hospodaření kraje pověřit Generální finanční ředitelství nebo finanční úřad.

(2) Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.

(3) Přezkoumání hospodaření upravuje zvláštní právní předpis.^{9c)}

§ 21

Hospodaření kraje s dotacemi ze státního rozpočtu republiky a ze státních fondů republiky kontroluje Ministerstvo financí nebo jím pověřený finanční úřad i v průběhu rozpočtového roku. V případě, že byl porušen zákon, Ministerstvo financí uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

§ 22

Sestavování rozpočtu a závěrečného účtu kraje a hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu se řídí zvláštním zákonem.

§ 23

(1) Podmiňuje-li tento zákon platnost právního jednání kraje předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem, opatří se listina o tomto právním jednání doložkou, v níž bude potvrzeno, že tyto podmínky jsou splněny. Je-li listina touto doložkou krajem opatřena, má se za to, že povinnost předchozího zveřejnění, schválení nebo souhlasu byla splněna.

(2) Právní jednání, která vyžadují schválení zastupitelstva, popřípadě rady, lze učinit jen po jejich předchozím schválení, jinak jsou tato právní jednání kraje neplatná.

(3) K neplatnosti právního jednání z důvodů stanovených v odstavci 2, v § 17 odst. 4 a § 18 odst. 1 a 2 přihlídně soud i bez návrhu.

Spolupráce krajů

§ 24

(1) Kraje mohou spolupracovat s ostatními kraji a s obcemi.

(2) Na spolupráci krajů s ostatními kraji a s obcemi nelze použít ustanovení občanského zákoníku o spolku¹¹⁾ a o smlouvě o společnosti²⁹⁾.

§ 25

zrušen

§ 26

Kraj nemůže být členem svazku obcí.¹²⁾

Spolupráce s ostatními subjekty

§ 27

Na spolupráci mezi kraji a právnickými a fyzickými osobami v občanskoprávních vztazích lze použít ustanovení občanského zákoníku o spolku¹¹⁾ a o smlouvě o společnosti²⁹⁾.

§ 28

Spolupráce s územními samosprávnými celky jiných států

Kraj může spolupracovat s územními samosprávnými celky jiných států a být členem jejich mezinárodních sdružení.

DÍL 2

Přenesená působnost

§ 29

(1) Orgány kraje vykonávají na svém území přenesenou působnost ve věcech, které stanoví zákon.

(2) Kraj obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na výkon přenesené působnosti. Výši příspěvku stanoví Ministerstvo financí po projednání s ministerstvem.

§ 30

Při výkonu přenesené působnosti se orgány kraje řídí

- a) při vydávání nařízení kraje zákony a jinými právními předpisy,
- b) v ostatních případech též

- 1. usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou ukládat orgánům kraje povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;

2. opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle tohoto zákona.

HLAVA IV

ORGÁNY KRAJE

DÍL 1

Zastupitelstvo

§ 31

(1) Zastupitelstvo se skládá z členů zastupitelstva. Počet členů zastupitelstva činí v kraji s počtem obyvatel

- a) do 600 000 obyvatel 45 členů,
- b) nad 600 000 do 900 000 obyvatel 55 členů,
- c) nad 900 000 obyvatel 65 členů.

(2) Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva je počet obyvatel kraje k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

(3) Počet členů zastupitelstva, který má být zvolen, zveřejní krajský úřad nejpozději do 2 dnů od jeho stanovení na úřední desce²⁾ a dále ve Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.

§ 32

(1) Funkce člena zastupitelstva je veřejnou funkcí.¹³⁾ Člen zastupitelstva nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního poměru nebo jiného obdobného právního vztahu.

(2) Podmínky vzniku a zániku mandátu člena zastupitelstva upravuje zvláštní zákon.⁶⁾

§ 33

(1) Mandát člena zastupitelstva kraje vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Člen zastupitelstva skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: "Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu kraje a jeho občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky."

(3) Člen zastupitelstva skládá slib před zastupitelstvem pronesením slova "slibuji". Složení slibu potvrdí člen zastupitelstva svým podpisem.

§ 34

(1) Člen zastupitelstva má při výkonu své funkce právo

- a) předkládat zastupitelstvu a radě, jakož i výborům a komisím návrhy na projednání,
- b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je kraj, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které kraj založil nebo zřídil; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů,
- c) požadovat od zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které kraj zřídil, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce; informace musí být poskytnuta do 30 dnů.

(2) Člen zastupitelstva je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva, popřípadě zasedání jiných orgánů kraje, je-li jejich členem, plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů kraje a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.

(3) Člen zastupitelstva, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování určité záležitosti v orgánech kraje mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci (střet zájmů), je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu kraje, který má danou záležitost projednávat.

Pravomoc zastupitelstva

§ 35

(1) Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti. Ve věcech přenesené působnosti zastupitelstvo rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon.

(2) Zastupitelstvu je vyhrazeno

- a) předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně,
- b) předkládat návrhy Ústavnímu soudu na zrušení právních předpisů,⁴⁵⁾ má-li za to, že jsou v rozporu se zákonem,
- c) vydávat obecně závazné vyhlášky kraje,
- d) koordinovat rozvoj územního obvodu, schvalovat strategie rozvoje územního obvodu kraje podle zvláštních zákonů, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění,
- e) schvalovat koncepce rozvoje cestovního ruchu na území kraje, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění,
- f) stanovit rozsah základní dopravní obslužnosti pro území kraje,
- g) rozhodovat o spolupráci kraje s jinými kraji a o mezinárodní spolupráci,
- h) schvalovat střednědobý výhled rozpočtu kraje, rozpočet kraje, schvalovat závěrečný účet kraje a schvalovat účetní závěrku kraje sestavenou k rozvahovému dni,
- i) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje; k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny,
- j) rozhodovat o založení a rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy, včetně jejich změn, a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,
- k) delegovat zástupce kraje, s výjimkou § 59 odst. 1 písm. j), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast,
- l) navrhopvat zástupce kraje do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání; to neplatí, rozhoduje-li rada ve věcech jediného společníka obchodní společnosti podle § 59 odst. 1 písm. j),
- m) volit a odvolávat hejtmana, náměstka (náměstky) hejtmana a další členy rady z řad svých členů a odvolávat je z funkce,
- n) stanovit funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni a od kterého dne,
- o) zřizovat a zrušovat výbory, volit a odvolávat jejich předsedy a členy,
- p) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva za měsíc,
- q) stanovit paušální částku náhrady výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce podle § 46 odst. 3, rozhodovat o mimořádných odměnách podle § 51 a o plněních pro členy zastupitelstva podle § 55,
- r) vyslovovat souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi krajem a členem zastupitelstva,
- s) stanovit pravidla pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva (§ 56),
- t) rozhodovat o peněžitých plněních spojených s výkonem funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva,

- u) udělovat ceny kraje,
- v) rozhodovat o vyhlášení krajského referenda,
- w) plnit další úkoly stanovené zákonem.

(3) Zastupitelstvo rozhoduje o zrušení usnesení rady, jsou-li mu předložena k rozhodnutí podle § 62.

§ 36

Zastupitelstvu je dále vyhrazeno rozhodování o těchto právních jednáních kraje:

- a) nabytí a převod hmotných nemovitých věcí, s výjimkou inženýrských sítí a pozemních komunikací,
- b) poskytování věcných a peněžitých darů podle zvláštního zákona v hodnotě nad 500 000 Kč jedné fyzické nebo právnické osobě v kalendářním roce,
- c) poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nad 1 000 000 Kč v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám a uzavření veřejnoprávních smluv o jejich poskytnutí, nejedná-li se o dotace z prostředků státního rozpočtu, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným krajem nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁸⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,
- d) vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než 1 000 000 Kč,
- e) zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 1 000 000 Kč,
- f) dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- g) postoupení pohledávky vyšší než 1 000 000 Kč,
- h) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru, zápůjčky, o převzetí ručitélského závazku, o přistoupení k závazku a ke smlouvě o společnosti,
- i) zastavení nemovitostí,
- j) vydání komunálních dluhopisů,
- k) stanovení majetkové účasti na podnikání jiných právnických osob,
- l) peněžité a nepeněžité vklady do právnických osob,
- m) nabytí a převod práva stavby a smluvní zřízení práva stavby k pozemku ve vlastnictví kraje,
- n) zpeněžení hmotné nemovité věci ve vlastnictví kraje nebo práva stavby ve veřejné dražbě a nabytí hmotné nemovité věci nebo práva stavby krajem v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem; tuto pravomoc může zastupitelstvo zcela nebo zčásti svěřit radě nebo hejtmanovi.

§ 37

Zastupitelstvo má právo vyhradit si další pravomoci v samostatné působnosti mimo pravomoci vyhrazené radě podle § 59 odst. 1.

§ 38

zrušen

Jednání zastupitelstva

§ 39

(1) Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva svolává dosavadní hejtman po uplynutí lhůty pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování tak, aby se konalo do 15 dnů ode dne uplynutí této lhůty, a jestliže byl návrh na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování podán, do 15 dnů

ode dne právní moci rozhodnutí soudu o posledním z podaných návrhů, pokud žádnému z podaných návrhů nebylo vyhověno.

(2) Ustavujícímú zasedání předsedá zpravidla nejstarší člen zastupitelstva do doby, než je zvolen hejtman nebo náměstek hejtmána. Ustavující zasedání zastupitelstva zvolí hejtmána, náměstka hejtmána a další členy rady. Pokud se tak nestane, předsedající ustavující zasedání přeruší. Současně zastupitelstvo rozhodne, kdy bude zasedání pokračovat tak, aby se uskutečnilo nejdéle do 7 dnů od konání přerušného jednání.

(3) Jestliže se ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva nekonalo ve lhůtě podle odstavce 1, svolá je po uplynutí této lhůty ministerstvo, ledaže soud vyhověl návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování. Informaci o svolání ustavujícího zasedání zastupitelstva zveřejní ministerstvo v rozsahu stanoveném v § 42 po dobu v tomto ustanovení stanovenou na své úřední desce.

§ 40

(1) Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva písemně svolává a řídí zpravidla hejtman. Do lhůty stanovené ve větě první se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.

(2) K platnému usnesení, rozhodnutí nebo volbě zastupitelstva je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva.

§ 41

(1) Jestliže při zahájení zasedání zastupitelstva nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva, ukončí předsedající toto zasedání zastupitelstva. Do 21 dnů se koná jeho náhradní zasedání.

(2) Požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva, hejtman je povinen svolat zasedání zastupitelstva tak, aby se uskutečnilo nejpozději do 21 dnů ode dne doručení žádosti krajskému úřadu.

(3) Nesvolá-li hejtman zasedání zastupitelstva podle předchozích odstavců, učiní tak náměstek hejtmána nebo jiný člen zastupitelstva.

(4) Do lhůt stanovených v odstavcích 1 a 2 se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.

§ 41a

(1) Stanoví-li tak předem jednací řád zastupitelstva, může se člen zastupitelstva účastnit jednání zastupitelstva též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti na jednání zastupitelstva distančním způsobem. Člen zastupitelstva má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva koná.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně i pro účast veřejnosti na jednání zastupitelstva.

(3) O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje krajský úřad v informaci podle § 42 odst. 1 nebo 2.

§ 42

(1) Zasedání zastupitelstva je veřejné. Krajský úřad zveřejní informaci o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva vždy nejméně 10 dnů předem na úřední desce²⁾ krajského úřadu, kromě toho může informaci zveřejnit způsobem v místě obvyklým.

(2) Je-li nezbytné konat zasedání zastupitelstva v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému³⁸⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, zveřejní se informace o místě, době a navrženém

programu připravovaného zasedání zastupitelstva podle odstavce 1 na úřední desce krajského úřadu alespoň po dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva. Záležitosti, které se netýkají řešení situací uvedených ve větě první, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna nejméně 10 dnů před zasedáním zastupitelstva.

(3) Návrh programu jednání zastupitelstva připravuje a předkládá zastupitelstvu ke schválení rada.

(4) O zařazení návrhů dalších bodů programu, přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva, rozhodne zastupitelstvo.

(5) Zúčastní-li se zasedání zastupitelstva člen vlády nebo jím pověřený zástupce, poslanec, senátor a požádá-li o slovo, musí mu být vždy uděleno.

§ 43

O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, který podepisuje hejtman nebo náměstek hejtmana a zvolení ověřovatelé. Zápis, který je nutno pořídit do 15 dnů po skončení zasedání, musí obsahovat údaj o počtu přítomných členů zastupitelstva, schválený program jednání, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení a musí být uložen u krajského úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva.

§ 44

Zastupitelstvo vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva a výborů.

§ 45

(1) Klesne-li počet členů zastupitelstva o více než polovinu oproti počtu stanovenému v § 31 odst. 1 a nejsou-li náhradníci, do doby, než bude zvoleno zastupitelstvo nové, zabezpečuje jeho úkoly stávající zastupitelstvo. V takovém případě však nepřísluší zastupitelstvu vykonávat působnost podle § 35 odst. 2 a § 36, s výjimkou přijímání rozpočtových opatření, rozhodování podle § 35 odst. 2 písm. m), n) a p) až t) a stanovení pravidel rozpočtového provizoria. Tuto skutečnost krajský úřad bezodkladně oznámí ministerstvu.

(2) Jestliže se zastupitelstvo nesejde po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, nebo nezvolí-li hejtmana do 6 měsíců ode dne, kdy byl odvolán nebo se funkce vzdal, nebo do 6 měsíců ode dne ustavujícího zasedání, ministerstvo je rozpustí a ministr vnitra vyhlásí nové volby. Proti rozhodnutí o rozpuštění zastupitelstva může kraj podat žalobu k soudu. Ustanovení § 60a a 64b se použijí obdobně. Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.

Odměňování členů zastupitelstva

§ 46

(1) Funkci člena zastupitelstva vykonávají

- a) členové zastupitelstva zvolení do funkcí, jež zastupitelstvo určilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni, (dále jen "uvolněný člen zastupitelstva"),
- b) ostatní členové zastupitelstva (dále jen "neuvolněný člen zastupitelstva").

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu; rozsah doby nezbytně nutný k výkonu funkce určí kraj. Náhradu mzdy nebo platu, včetně odpovídající částky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění podle zvláštních právních předpisů³²⁾, uhradí kraj zaměstnavateli.

(3) Neuvolněnému členovi zastupitelstva, který je podnikající fyzickou osobou nebo osobou provozující jinou samostatnou výdělečnou činnost, poskytuje kraj náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce paušální částkou. Paušální částku za hodinu a nejvyšší částku, kterou lze jako náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce poskytnout v souhrnu za kalendářní měsíc, stanoví zastupitelstvo.

(4) Kraj nesmí členovi zastupitelstva poskytnout v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva dar, a to ani po skončení výkonu funkce.

§ 47

(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva poskytuje kraj za výkon funkce odměnu ve výši podle § 48 odst. 1. Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, poskytuje kraj odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva může kraj poskytovat za výkon funkce odměnu až do maximální výše podle § 48 odst. 2. V takovém případě se odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva, kterým odměnu stanovilo.

(3) V usnesení podle odstavce 2 zastupitelstvo stanoví výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva za měsíc, a to částkou v celých korunách, přitom může přihlédnout k plnění individuálních úkolů, které jednotlivým neuvolněným členům zastupitelstva uložilo, a předem stanoveným způsobem k jejich účasti na jednání orgánů, jejichž jsou členy. Usnesení podle odstavce 2 pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva, které odměnu stanovilo.

(4) Neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána, poskytuje kraj odměnu v rozmezí od 0,3 do 0,6násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána. Pokud zastupitelstvo neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána, odměnu nestanovilo, náleží mu ode dne zvolení do funkce hejtmána odměna ve výši 0,3násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána.

(5) Odměna se členovi zastupitelstva poskytuje měsíčně. Pokud člen zastupitelstva vykonával funkci jen po část měsíce, náleží mu za tento měsíc odměna ve výši násobku jedné třicetiny jeho odměny a počtu kalendářních dnů, po které funkci v daném měsíci vykonával.

(6) Nevykonává-li uvolněný člen zastupitelstva funkci z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let podle zákona o nemocenském pojištění, odměna mu nenáleží, nestanoví-li tento zákon jinak.

(7) Uvolněnému členovi zastupitelstva za každý kalendářní den od prvního do čtrnáctého kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží odměna ve výši 60 % jedné třicetiny odměny. Pro účely stanovení výše odměny ve snížené výši podle věty první se jedna třicetina odměny upraví obdobným způsobem, jakým se upravuje denní vyměřovací základ pro stanovení nemocenského z nemocenského pojištění³³⁾.

(8) Odměna stanovená podle odstavce 7 se snižuje o 50 %, pokud se nemocenské podle právních předpisů o nemocenském pojištění snižuje na polovinu. Odměna ve snížené výši stanovená podle odstavce 7 a podle věty první za jednotlivý kalendářní den se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(9) Je-li člen zastupitelstva odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 49 odst. 2 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo.

§ 48

(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie kraje.

(2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a podle velikostní kategorie kraje.

(3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí

předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhláší ministerstvo sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

(5) Při určení výše odměny člena zastupitelstva se vychází z počtu obyvatel kraje³⁴⁾, kteří byli hlášeni v kraji k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva.

(6) Změní-li se v průběhu volebního období zastupitelstva počet obyvatel kraje hlášených v kraji k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 5 o více než 10 % tak, že dojde ke změně zařazení kraje ve velikostní kategorii krajů podle přílohy k tomuto zákonu, náleží od 1. ledna tohoto kalendářního roku

a) uvolněnému členovi zastupitelstva odměna ve výši odpovídající velikostní kategorii kraje,

b) neuvolněnému členovi zastupitelstva dosavadní odměna, pokud nepřesahuje maximální výši odměny pro příslušnou velikostní kategorii kraje, jinak mu přísluší odměna v maximální výši.

(7) Odměna se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 49

(1) V případě souběhu výkonu více funkcí náleží uvolněnému členovi zastupitelstva odměna za tu z jeho funkcí, za kterou náleží nejvyšší odměna.

(2) V případě souběhu výkonu více funkcí může být neuvolněnému členovi zastupitelstva poskytnuta odměna až do výše souhrnu odměn za tři různé funkce. Do tohoto souhrnu lze zahrnout pouze odměny za výkon funkce člena rady, předsedy nebo člena výboru zastupitelstva, předsedy nebo člena komise rady anebo předsedy nebo člena zvláštního orgánu. Pokud zastupitelstvo nerozhodne o poskytnutí odměny podle věty první, náleží neuvolněnému členovi zastupitelstva odměna za funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna schválená zastupitelstvem.

§ 50

(1) Náместkovi hejtmána, který po dobu delší než 4 týdny nepřetržitě zastupoval podle § 64 věty třetí hejtmána v plném rozsahu jeho funkce z důvodu jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy hejtmán nevykonával funkci, náleží od prvního dne zastupování odměna ve výši, která by v daném období náležela hejtmánovi, je-li tato odměna vyšší.

(2) Členovi rady, který byl zastupitelstvem pověřen výkonem pravomocí hejtmána podle § 64a věty druhé, náleží odměna ve výši, která by v daném období náležela hejtmánovi, je-li tato odměna vyšší.

(3) Osobě, která nadále vykonává pravomoci hejtmána nebo náměstka hejtmána podle § 64b, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce. Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady podle § 60 odst. 2 nebo § 60a, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.

(4) Osobě, která je předsedou nebo členem zvláštního orgánu, náleží po skončení funkčního období zastupitelstva do odvolání z funkce dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.

(5) Osobě, která je předsedou nebo členem komise rady, náleží po skončení funkčního období zastupitelstva dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce po dobu výkonu pravomocí dosavadní rady podle § 60a.

(6) Náležela-li by členovi zastupitelstva v jeden den odměna podle odstavce 3, 4 nebo 5 a současně odměna podle § 47 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 49 odst. 2 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo.

§ 51

- (1) Členovi zastupitelstva může kraj poskytnout mimořádnou odměnu za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů kraje.
- (2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.
- (3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být krajem poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.
- (4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva musí být odůvodněn a projednán jako samostatný bod programu jednání zastupitelstva. Důvod poskytnutí mimořádné odměny musí být uveden v usnesení zastupitelstva, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta.

§ 52

- (1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána, a uvolněnému členovi zastupitelstva, jimž zanikl mandát člena zastupitelstva, poskytne kraj odchodné, pokud jim ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 47 odst. 6 se nepřihlíží.
- (2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána, a uvolněnému členovi zastupitelstva, kteří byli v průběhu funkčního období odvoláni nebo se vzdali funkce, poskytne kraj odchodné, pokud jim ke dni odvolání nebo vzdání se funkce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 47 odst. 6 se nepřihlíží.
- (3) Odchodné podle odstavce 1 při zániku mandátu člena zastupitelstva dnem voleb do zastupitelstva členovi zastupitelstva nenáleží, pokud byl v novém funkčním období opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána, za niž mu náleží odměna. O opětovné zvolení do funkce podle věty první nejde, jde-li o druhé a následující obsazení uvedené funkce v průběhu funkčního období.
- (4) Odchodné podle odstavce 2 členovi zastupitelstva nenáleží, pokud byl nejpozději na následujícím zasedání zastupitelstva opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána, za niž mu náleží odměna.
- (5) Odchodné členovi zastupitelstva nenáleží, pokud byl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání.
- (6) Vznikl-li členovi zastupitelstva nárok na odchodné v době, kdy je proti němu vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva, odchodné se nevyplácí. Byl-li člen zastupitelstva pro trestný čin uvedený ve větě první pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, platí, že nárok na odchodné nevznikl; v opačném případě se odchodné vyplácí.
- (7) Odchodné podle odstavce 2 lze členovi zastupitelstva poskytnout ve funkčním období pouze jednou.

§ 53

- (1) Odchodné se stanoví ve výši odměny, která členovi zastupitelstva náležela za měsíc ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva nebo ke dni odvolání nebo vzdání se funkce, k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejvíce však tří ukončených let výkonu funkce. Do rozhodné doby podle věty první se započte i doba, po kterou člen zastupitelstva podle § 52 odst. 3 nebo 4 do opětovného zvolení do funkce nevykonával funkci uvolněného člena zastupitelstva anebo funkci neuvolněného člena zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána.

(2) Odchodné je splatné, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 52 a předloženo čestné prohlášení podle odstavce 3, a vyplácí se jednorázově v nejbližším výplatním termínu. Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 52 odst. 3 a 4, odchodné se vyplácí. Člen zastupitelstva, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 52 odst. 3 a 4.

(3) Člen zastupitelstva je povinen předložit čestné prohlášení, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného stanovené v § 52 odst. 5 a 6.

§ 54

Splatnost a výplata odměny a dalších plnění poskytovaných v souvislosti s výkonem funkce členům zastupitelstva, jakož i srážky z nich, odpovědnost člena zastupitelstva za škodu, kterou způsobil kraji v souvislosti s výkonem funkce, a postup kraje v případě zjišťování průměrného výdělku, vzdání se práva na odměnu nebo další plnění a v případě smrti člena zastupitelstva se řídí zákoníkem práce. Pro tyto účely se kraj považuje za zaměstnavatele a členové zastupitelstva se považují za zaměstnance.

§ 55

(1) Členovi zastupitelstva lze z peněžního fondu nebo z rozpočtu kraje poskytnout

- a) příspěvek na podporu vzdělávání v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva,
- b) příspěvek na stravování, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva,
- c) příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění,
- d) odměnu při významném životním výročí,
- e) příspěvek na pojištění rizik spojených s výkonem funkce člena zastupitelstva,
- f) příspěvek na podporu zdravotních, kulturních a sportovních aktivit, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva,
- g) příspěvek na rekreaci, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva,
- h) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním kraje na veřejných občanských obřadech.

(2) Plnění podle odstavce 1 lze členovi zastupitelstva poskytnout za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům kraje.

§ 56

(1) Členovi zastupitelstva náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro zaměstnance kraje³⁵⁾ a v jejich mezích podle pravidel pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva, stanovených zastupitelstvem.

(2) Zastupitelstvo může stanovit, že za pravidelné pracoviště člena zastupitelstva pro účely cestovních náhrad se považuje místo jeho trvalého pobytu.

(3) Nestanoví-li v pravidlech pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva zastupitelstvo jinak, podmínky, které mohou ovlivnit poskytování a výši cestovních náhrad, zejména dobu a místo nástupu a ukončení cesty, místo plnění úkolů, způsob dopravy a ubytování, určuje členům zastupitelstva před zahájením pracovní cesty písemně hejtmán.

(4) Stanoví-li tak zastupitelstvo, náleží členovi zastupitelstva náhrada za opotřebení vlastního zařízení nebo jiných předmětů nezbytných k výkonu funkce člena zastupitelstva. To neplatí pro používání motorového vozidla, u kterého se poskytování náhrad řídí odstavci 1 až 3.

§ 56a

(1) Uvolněný člen zastupitelstva má nárok na dovolenou v délce 5 týdnů za kalendářní rok, přičemž nejvýše 25 dnů dovolené může připadnout na pondělí až pátek, pokud tento den není svátkem³⁶⁾.

(2) Pokud výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva netrvá po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc výkonu funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Odměna se za dobu čerpání dovolené nekrátí.

(4) Kraj poskytne uvolněnému členovi zastupitelstva též tu část dovolené, kterou nevyčerpal u svého zaměstnavatele před uvolněním k výkonu veřejné funkce.

(5) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva dovolenou nebo její část v průběhu příslušného kalendářního roku, převádí se mu nárok na ni do bezprostředně následujícího kalendářního roku, v němž se eviduje jako nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku a čerpá se přednostně. Do dalšího kalendářního roku se již tento nárok nepřevádí.

(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu kraj náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.

(7) Náhrada za nevyčerpanou dovolenou podle odstavce 6 se určí jako násobek počtu kalendářních dnů, za které je poskytována, a jedné třicetiny odměny, která náleží uvolněnému členovi zastupitelstva ke dni ukončení výkonu funkce.

(8) Vyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva dovolenou v rozsahu větším, než mu náleží podle odstavců 1 až 5, posuzuje se odměna za každý den čerpání dovolené nad rámec zákonného nároku jako přeplatek poskytnuté odměny.

(9) Krajský úřad vede evidenci o čerpání dovolené uvolněných členů zastupitelstva. Člen zastupitelstva oznámí předem čerpání dovolené krajskému úřadu prostřednictvím hejtmána.

DÍL 2

Rada

§ 57

(1) Rada je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti. Při výkonu své působnosti odpovídá rada zastupitelstvu. Rada může rozhodovat ve věcech přenesené působnosti, jen stanoví-li tak zákon.

(2) Radu tvoří hejtman, náměstek hejtmána (náměstci hejtmána) a další členové rady, kteří jsou voleni z členů zastupitelstva.. Počet členů rady činí v kraji s počtem

a) do 600 000 obyvatel 9 členů,

b) nad 600 000 obyvatel 11 členů.

(3) Je-li hejtman nebo náměstek hejtmána odvolán z funkce nebo na tuto funkci rezignoval, přestává být i členem rady.

§ 58

(1) Rada se schází ke svým schůzím podle potřeby. Schůze rady svolává hejtman. Schůze rady jsou neveřejné. Rada může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat i dalšího člena zastupitelstva nebo jiné osoby.

(2) K platnému usnesení, volbě nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů rady.

(3) Rada vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady.

(4) Stanoví-li tak předem jednací řád rady, může se člen rady nebo jiná oprávněná osoba zúčastnit schůze rady též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na schůzi. Jednací řád stanoví pravidla účasti na schůzi rady distančním způsobem. Člen rady má vždy právo účastnit se schůze rady osobně v místě, v němž se schůze rady koná.

(5) O průběhu schůze rady se pořizuje zápis, ve kterém se vždy uvede počet přítomných členů rady, schválený program schůze rady, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis podepisuje hejtman nebo náměstek hejtmána, spolu s ověřovateli. Zápis, který je nutno pořídit do 15 dnů po skončení schůze, musí být uložen u krajského úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva kraje. O námitkách člena rady proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady.

(6) Rada podává na každém zasedání zastupitelstva zprávu o své činnosti.

§ 59

(1) Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Radě je vyhrazeno

- a) zabezpečovat hospodaření podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu svěřeném zastupitelstvem,
- b) stanovit počet zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, do zvláštních orgánů kraje a do organizačních složek a objem prostředků na platy těchto zaměstnanců,
- c) na návrh ředitele krajského úřadu (dále jen "ředitel") jmenovat a odvolávat vedoucí odborů krajského úřadu v souladu se zvláštním zákonem; jmenování nebo odvolání vedoucích odborů bez návrhu ředitele je neplatné,
- d) zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady (dále jen "komise"), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- e) ukládat krajskému úřadu úkoly v oblasti samostatné působnosti a kontrolovat jejich plnění,
- f) přezkoumávat opatření přijatá krajským úřadem v samostatné působnosti,
- g) vyřizovat návrhy, připomínky a podněty obcí a právnických osob z územního obvodu kraje,
- h) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- i) vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, včetně jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platu a odměn a rozhodování o poskytování návratných finančních výpomocí příspěvkovým organizacím zřízeným krajem; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny, a přijímat příslušná opatření k nápravě,
- j) rozhodovat ve věcech kraje jako jediného společníka obchodní společnosti,
- k) vydávat nařízení kraje,
- l) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva nebo komisemi rady,
- m) plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem,
- n) schvalovat účetní závěrku krajem zřízené příspěvkové organizace sestavenou k rozvahovému dni.

(2) Rada rozhoduje o těchto právních jednáních kraje:

- a) o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí do 1 000 000 Kč v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám a uzavření veřejnoprávních smluv o jejich poskytnutí, nejedná-li se o dotace z prostředků státního rozpočtu, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným krajem nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁸⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,
- b) o vzdání se práva a prominutí dluhu nepřevyšující 1 000 000 Kč,
- c) o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě nepřevyšující 1 000 000 Kč,
- d) o uzavírání dohod o splátkách s lhůtou splatnosti nepřevyšující 18 měsíců,
- e) o nabytí a převodu movitých věcí na kraj včetně peněz,
- f) o poskytování věcných a finančních darů do 500 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce.

(3) Rada zabezpečuje rozhodování v ostatních záležitostech patřících do samostatné působnosti kraje, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu nebo pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo.

(4) Rada může svěřit hejtmanovi, popřípadě krajskému úřadu zcela nebo zčásti rozhodování podle odstavce 2 písm. e) a f). Dále může svěřit hejtmanovi nebo krajskému úřadu zcela nebo zčásti rozhodování podle odstavce 3.

§ 60

(1) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady tak, že rada není usnášeníschopná (§ 58 odst. 2) a na nejbližším zasedání zastupitelstva nebude počet členů rady doplněn tak, aby usnášeníschopná byla, vykonává její působnost, až do zvolení potřebného počtu členů rady, zastupitelstvo. V těchto případech zastupitelstvo může svěřit hejtmanovi výkon pravomoci rady s výjimkou vydávání nařízení kraje.

(2) Je-li rada odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada, vykonává dosavadní rada své pravomoci až do zvolení nové rady.

§ 60a

(1) Rada vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva až do zvolení nové rady. Za zvolení nové rady podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady, který má být volen podle § 57 odst. 2, jestliže došlo ke zvolení hejtmána nebo náměstka hejtmána.

(2) Jestliže soud vyhoví návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování, je rada ode dne právní moci rozhodnutí soudu do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva, kromě pravomocí stanovených v odstavci 1, oprávněna stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření^{19a)}.

DÍL 3

Hejtman

§ 61

(1) Hejtman zastupuje kraj navenek.

(2) Hejtmána a náměstka hejtmána (náměstky hejtmána) volí zastupitelstvo z řad svých členů. Hejtman a náměstek hejtmána musí být občany České republiky. Odpovídají za výkon své funkce zastupitelstvu. Rada může ukládat úkoly hejtmanovi jen v rozsahu své působnosti.

(3) Hejtman

a) s náměstkem hejtmána podepisuje právní předpisy kraje,

b) po předchozím souhlasu ministra vnitra jmenuje a odvolává ředitele v souladu se zvláštním zákonem; jmenování nebo odvolání ředitele bez předchozího souhlasu ministra vnitra je neplatné,

c) stanoví podle zvláštního předpisu²¹⁾ plat řediteli a ukládá mu úkoly,

d) na základě zmocnění v zákoně zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány,

e) odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok,

f) odpovídá za informování občanů o činnosti kraje,²²⁾

g) vykonává další úkoly v samostatné nebo přenesené působnosti, pokud jsou mu svěřeny zastupitelstvem, radou nebo tak stanoví zákon.

h) plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele podle zvláštních předpisů vůči uvolněným členům zastupitelstva a řediteli.

(4) Hejtman svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva a zápis z jednání rady.

§ 61a

Je-li to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému³⁸⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, může hejtman rozhodovat v záležitostech podle § 59 odst. 2 písm. e) a f) a § 59 odst. 3 namísto rady, popřípadě zastupitelstva, pokud si podle § 37 rozhodování v těchto záležitostech předem vyhradilo. Tím není dotčeno předchozí svěření pravomoci radou podle § 59 odst. 4.

§ 62

Hejtman pozastaví výkon usnesení rady, má-li za to, že je usnesení nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva.

§ 63

zrušen

§ 64

Hejtmana zastupuje náměstek hejtmana. Zastupitelstvo může zvolit více náměstků hejtmana a svěřit jim některé úkoly. Náměstek hejtmana, kterého určí zastupitelstvo, zastupuje hejtmana v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy hejtman nevykonává funkci.

§ 64a

Je-li hejtman ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal a není-li současně zvolen nový hejtman, vykonává jeho pravomoci podle tohoto zákona náměstek hejtmana, kterého určilo zastupitelstvo k zastupování hejtmana (§ 64). Neurčilo-li zastupitelstvo takového náměstka hejtmana nebo byl-li náměstek hejtmana z funkce odvolán nebo se funkce vzdal současně s hejtmanem, pověří zastupitelstvo výkonem pravomocí hejtmana některého z členů rady.

§ 64b

Dosavadní hejtman v období ode dne voleb do zastupitelstva do zvolení nové rady podle § 60a vykonává pravomoci podle § 61; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní náměstek hejtmana. Nevykonává-li dosavadní hejtman své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní náměstek hejtmana, a je-li dosavadních náměstků hejtmana více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo zastupováním hejtmana, jinak ten, kterého pověřil dosavadní hejtman. Vykonával-li ke dni voleb pravomoci hejtmana člen rady podle § 64a, použijí se věty první a druhá obdobně.

§ 64c

- (1) Hejtman má právo užívat při významných příležitostech závěsný onak. Závěsný onak má uprostřed velký státní znak a po obvodu onaku je uveden název Česká republika.
- (2) Rada může stanovit, v kterých případech může tento onak užívat jiný člen zastupitelstva nebo ředitel krajského úřadu.

DÍL 4

Zvláštní orgány

§ 65

- (1) Hejtman zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

(2) V čele zvláštního orgánu může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen. Pro prokázání zvláštní odborné způsobilosti osoby stojící v čele zvláštního orgánu platí obdobně ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků.

(3) Ustanovení odstavce 2 se nevztahuje na případy, kdy v čele zvláštního orgánu stojí na základě ustanovení zákona hejtman.

DÍL 5

Krajský úřad

§ 66

Krajský úřad plní úkoly v samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a radou a napomáhá činnosti výborů a komisí. Rada může ukládat úkoly krajskému úřadu jen v rozsahu své působnosti svěřené jí zákonem. Krajský úřad rozhoduje v samostatné působnosti v případech stanovených tímto zákonem nebo zvláštním zákonem^{23a)}.

§ 67

(1) Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad

- a) přezkoumává rozhodnutí vydaná orgány obce v řízení podle zvláštních zákonů,^{22a)} pokud není zákonem tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu nebo zákon nestanoví jinak,
- b) projednává přestupky podle zákona,
- c) poskytuje odbornou a metodickou pomoc obcím,
- d) zabezpečuje koordinaci výstavby a provozu informačního systému kompatibilního s informačními systémy veřejné správy,
- e) provádí kontrolu výkonu přenesené působnosti obcí,
- f) zřizuje funkci koordinátora pro romské záležitosti,^{22c)}
- g) vykonává další působnosti svěřené mu zákonem.

(2) Krajský úřad kontroluje v potřebném rozsahu a prostředky, které zákon dává k dispozici, činnost orgánů obcí při výkonu přenesené působnosti.

§ 68

(1) Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu (dále jen "zaměstnanec"). V čele krajského úřadu stojí ředitel. Ředitele v případě nepřítomnosti zastupuje zástupce ředitele.

(2) Krajský úřad se člení na odbory a oddělení.

§ 69

(1) Ředitel je zaměstnancem kraje. Za plnění úkolů svěřených krajskému úřadu v samostatné a přenesené působnosti je odpovědný hejtmanovi.

(2) Ředitel

- a) zajišťuje úkoly v přenesené působnosti kraje vyplývající ze zvláštních zákonů,
- b) podává Ústavnímu soudu návrh na zrušení nařízení obce za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{22d)},
- c) podle zvláštních předpisů plní vůči zaměstnancům kraje zařazeným do krajského úřadu funkci statutárního orgánu zaměstnavatele,
- d) stanoví podle zvláštních předpisů²¹⁾ platy zaměstnancům kraje zařazeným do krajského úřadu,

- e) je nadřízeným všech zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu a kontroluje jejich činnost,
- f) vydává zejména organizační a pracovní řád, spisový řád a skartační řád krajského úřadu,
- g) je oprávněn předkládat radě návrhy na vydání nařízení kraje,
- h) určuje po projednání s hejtnanem své zástupce,
- i) plní úkoly uložené mu zastupitelstvem, radou nebo hejtnanem,
- j) plní úkoly stanovené v samostatné působnosti zastupitelstvem a radou a další úkoly stanovené zákonem.

(3) Ředitel je oprávněn zúčastňovat se zasedání zastupitelstva a schůzí rady s hlasem poradním.

(4) Ředitel nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích. Jeho funkce je neslučitelná s funkcí poslance a senátora Parlamentu České republiky a s funkcí člena zastupitelstva územního samosprávného celku.

§ 69a

Krajský úřad v přenesené působnosti provádí dozor nad výkonem přenesené působnosti svěřené orgánům obcí podle zvláštního právního předpisu^{22e)}.

§ 70

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgány kraje týkající se samostatné působnosti se v záhlaví označují názvem kraje s uvedením názvu příslušného orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgány kraje týkající se přenesené působnosti se v záhlaví označují slovy "Krajský úřad" s uvedením názvu kraje a současně se uvede i název odboru či zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil. Toto neplatí pro nařízení kraje.

§ 70a

Razítka kraje

Kraj může používat vlastní razítko. Razítko může kraj používat jen v případech, kdy zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem.

§ 71

zrušen

§ 72

zrušen

§ 73

zrušen

§ 74

zrušen

§ 75
zrušen

HLAVA V
ORGÁNY ZASTUPITELSTVA A RADY

Výbory

§ 76

- (1) Zastupitelstvo může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu.
- (2) Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva.

§ 77

- (1) Výbory plní úkoly, kterými je pověřil zastupitelstvo. Ze své činnosti odpovídají výbory zastupitelstvu.
- (2) Počet členů výborů je vždy lichý. Výbory se schází podle potřeby.
- (3) K přijetí usnesení je třeba nadpoloviční většiny hlasů všech členů výborů. Usnesení výborů se vyhotovují písemně a podepisuje je předseda výboru.

§ 78

- (1) Zastupitelstvo zřizuje vždy výbor finanční, výbor kontrolní a výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost. Tyto výbory jsou nejméně pětičlenné.
- (2) Kraj, v jehož územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 5% občanů kraje hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny, pokud o to písemně požádá spolek zastupující zájmy národnostní menšiny³¹). Nejméně polovinu členů výboru musí tvořit příslušníci národnostních menšin, ledaže tuto podmínku nelze splnit pro nedostatek kandidátů z řad národnostních menšin.
- (3) Členy finančního a kontrolního výboru nemohou být hejtmán, zástupce hejtmána, ředitel ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na krajském úřadu.
- (4) Finanční výbor
 - a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky kraje,
 - b) provádí kontrolu hospodaření právnických osob a zařízení založených nebo zřízených krajem, nebo které na kraj byly převedeny,
 - c) provádí kontrolu využití dotací a návratných finančních výpomocí poskytnutých krajem z jeho prostředků obcím; za tímto účelem je výbor oprávněn požadovat od obcí příslušné podklady a obce jsou povinny poskytnout výboru požadovanou součinnost,
 - d) plní další úkoly ve finanční oblasti, kterými jej pověřil zastupitelstvo.
- (5) Kontrolní výbor
 - a) kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady,
 - b) kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a krajským úřadem na úseku samostatné působnosti,
 - c) plní další kontrolní úkoly, kterými jej pověřil zastupitelstvo.
- (6) Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost
 - a) v návaznosti na demografický vývoj a vývoj zaměstnanosti posuzuje a vyjadřuje se k síti škol a školských zařízení, studijních a učebních oborů a k jejich změnám v působnosti kraje,

- b) předkládá návrhy na zkvalitnění péče poskytované školami a školskými zařízeními, popřípadě předškolními zařízeními, které kraj zřizuje,
- c) vyjadřuje se k záměrům na poskytování dotací v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu,
- d) projednává zprávy o výsledcích výchovně vzdělávací činnosti škol, školských zařízení a předškolních zařízení, které kraj zřizuje,
- e) plní další úkoly v oblasti výchovy a vzdělávání, kterými jej pověří zastupitelstvo.

§ 79

(1) O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje předmět kontroly, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy na opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala.

(2) Výbor předloží zápis zastupitelstvu; v případě kontrolního zápisu se k zápisu připojí vyjádření orgánu, případně zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.

§ 80

Komise

(1) Rada zřizuje jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě.

(2) Komise se usnází většinou hlasů všech svých členů.

(3) Komise je ze své činnosti odpovědna radě.

HLAVA VI

DOZOR

§ 80a

zrušen

DÍL 1

Dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek krajů a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů krajů v samostatné působnosti

§ 81

(1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška kraje zákonu, vyzve ministerstvo kraj ke zjednání nápravy. Nejednají-li kraj nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo ministerstvu sdělí, že nápravu nezjedná, rozhodne ministerstvo o pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky. Účinnost obecně závazné vyhlášky kraje je pozastavena dnem doručení rozhodnutí ministerstva kraji. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví kraji přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo kraje nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy.

(2) V případě zřejmého rozporu obecně závazné vyhlášky kraje s lidskými právy a základními svobodami může ministerstvo pozastavit její účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost obecně závazné vyhlášky kraje je pozastavena dnem doručení rozhodnutí ministerstva kraji. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví kraji lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo kraje nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy.

(3) Nejednají-li zastupitelstvo kraje nápravu ve stanovené lhůtě a není-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky kraje. Je-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo takový návrh Ústavnímu soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li zastupitelstvo kraje nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3, sdělí kraj neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a ministerstvu. Ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje zruší do 15 dnů od doručení sdělení kraje o zjednání nápravy.

§ 82

(1) Je-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nejde-li o obecně závaznou vyhlášku kraje, vyzve ministerstvo kraj ke zjednání nápravy. Nejednají-li příslušný orgán kraje nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo ministerstvu sdělí, že nápravu nezjedná, pozastaví ministerstvo výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti. Výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí ministerstva kraji. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví kraji přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti se zákonem může ministerstvo pozastavit výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí ministerstva kraji. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví kraji lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(3) Nejednají-li příslušný orgán kraje ve stanovené lhůtě nápravu a není-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu příslušnému soudu návrh na zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti. Je-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo takový návrh příslušnému soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán kraje před rozhodnutím soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí kraj neprodleně tuto skutečnost soudu a ministerstvu. Ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti zruší do 15 dnů od doručení sdělení kraje o zjednání nápravy, jehož přílohou je usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(5) Ministerstvo o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti nerozhodne, jestliže již bylo vykonáno; v takovém případě podá pouze návrh soudu na jeho zrušení.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nepoužijí v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případě, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu samostatné působnosti krajů upraveny zvláštním právním předpisem²⁵⁾.

DÍL 2

Dozor nad vydáváním a obsahem nařízení krajů a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů krajů v přenesené působnosti

§ 83

(1) Odporuje-li nařízení kraje zákonu nebo jinému právnímu předpisu, vyzve věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad kraj ke zjednání nápravy. Nezjedná-li příslušný orgán kraje nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu sdělí, že nápravu nezjedná, rozhodne věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad o pozastavení účinnosti tohoto nařízení kraje. Účinnost nařízení kraje je pozastavena dnem doručení rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu kraji. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad v rozhodnutí současně stanoví kraji přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení kraje zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy.

(2) V případě zřejmého rozporu nařízení kraje s lidskými právy a základními svobodami může věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad pozastavit jeho účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost nařízení kraje je pozastavena dnem doručení rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu kraji. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad v rozhodnutí současně stanoví kraji přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení kraje zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy.

(3) Nezjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, podá věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu Ústavnímu soudu návrh na zrušení nařízení kraje. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu o pozastavení účinnosti nařízení kraje pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán kraje před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí kraj neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení kraje zruší do 15 dnů od doručení sdělení kraje o zjednání nápravy.

nadpis vypuštěn

§ 84

(1) Odporuje-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v přenesené působnosti zákonu, jinému právnímu předpisu a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnici ústředního správního úřadu nebo opatření věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu přijatému při kontrole výkonu přenesené působnosti, vyzve věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad kraj ke zjednání nápravy. Nezjedná-li kraj nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu sdělí, že nápravu nezjedná, věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje zruší a o rozhodnutí o zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v přenesené působnosti informuje krajský úřad.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v přenesené působnosti se zákonem může věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje zrušit bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy.

DÍL 3

Společná ustanovení k dozoru

§ 85

- (1) Kraj vyvěsí neprodleně na úřední desce po dobu nejméně 15 dnů ode dne jeho doručení rozhodnutí soudu, kterým se zrušuje usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti.
- (2) Kraj na požádání zašle neprodleně ministerstvu usnesení, rozhodnutí a jiná opatření orgánů kraje v samostatné působnosti. Kraj na požádání zašle neprodleně věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu usnesení, rozhodnutí a jiná opatření orgánů kraje v přenesené působnosti.
- (3) Na rozhodování o pozastavení účinnosti nařízení kraje a o zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v přenesené působnosti se ustanovení správního řádu nepoužijí, s výjimkou ustanovení o základních zásadách činnosti správních orgánů.
- (4) Ustanovení dílů 1 a 2 se nevztahují na rozhodnutí a jiné úkony orgánů kraje učiněné podle správního řádu nebo podle daňového řádu.

HLAVA VII

KONTROLA VÝKONU SAMOSTATNÉ A PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

§ 86

- (1) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, kontrolují výkon samostatné působnosti svěřené orgánům krajů ministerstvo a výkon přenesené působnosti svěřené orgánům krajů věcně příslušná ministerstva nebo jiné ústřední správní úřady.
- (2) Kontrolou se pro účely tohoto zákona rozumí činnost orgánů veřejné správy uvedených v odstavci 1, při které se zjišťuje, zda orgány krajů dodržují
 - a) při výkonu samostatné působnosti zákony a jiné právní předpisy, s výjimkou právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva,
 - b) při výkonu přenesené působnosti zákony, jiné právní předpisy a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnice ústředních správních úřadů a opatření příslušných orgánů veřejné správy přijatá při kontrole výkonu přenesené působnosti.

nadpis vypuštěn

§ 87

Kontrola výkonu samostatné působnosti

- (1) Kraj je povinen zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou výkonu samostatné působnosti.
- (2) Požádá-li kraj o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.
- (3) Hejtmán, popřípadě jím pověřený zástupce, seznámí s protokolem o kontrole zastupitelstvo na jeho nejbližším zasedání konaném po ukončení kontroly. V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup kraje, přijme kraj opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků.
- (4) Informaci o přijatých nápravných opatřeních kraj vyvěsí na úřední desce krajského úřadu po dobu nejméně 15 dnů.
- (5) Kraj informuje ministerstvo o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4.

§ 88

Kontrola výkonu přenesené působnosti

- (1) Při kontrole výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům krajů jedná za tyto orgány v případě krajského úřadu ředitel nebo jím pověřená osoba a v případě ostatních orgánů kraje hejtmán nebo jím pověřená osoba.
- (2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou a splnění uložených opatření.

§ 89

zrušen

§ 90

zrušen

§ 91

zrušen

§ 91a

zrušen

HLAVA VIII

VZTAH MINISTERSTEV A VLÁDY K ÚZEMNÍM SAMOSPRÁVNÝM CELKŮM

§ 92

- (1) Při výkonu přenesené působnosti jsou orgány územní samosprávy podřízeny příslušnému ministerstvu.
- (2) Příslušná ministerstva, do jejichž působnosti náleží úseky státní správy vykonávané orgány územní samosprávy, řídí v rámci zákonů výkon státní správy vydáváním právních předpisů a směrnic; podmínkou platnosti směrnice je její publikace, ve výjimečném případě oznámení o vydání ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

§ 92a

Vztah ministerstev ke krajům

Příslušná ministerstva, do jejichž působnosti náleží úseky státní správy vykonávané orgány kraje,

- a) přezkoumávají rozhodnutí orgánů kraje vydaná na úseku přenesené působnosti ve správním řízení;⁴⁾ na přezkoumávání rozhodnutí orgánů kraje vydaných ve správním řízení se vztahují ustanovení správního řádu,
- b) kontrolují výkon přenesené působnosti orgány kraje na svěřeném úseku.

§ 93

Ministerstvo ve vztahu ke krajům na úseku přenesené působnosti

- a) koordinuje vydávání směrnic ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, jež se dotýkají přenesené působnosti kraje nebo přenesené působnosti obce; k tomu vydává Věstník vlády pro

- orgány krajů a orgány obcí; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich vyhlášení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,
- b) kontroluje dodržování usnesení a opatření vlády v činnosti příslušných orgánů kraje a poskytování odborné pomoci krajským úřadem obcím,
 - c) organizuje porady ředitelů krajských úřadů,
 - d) ve spolupráci s příslušnými ústředními správními úřady organizuje provádění kontrol na vybraných úsecích činnosti orgánů kraje, vyhodnocuje jejich výsledky a předkládá vládě návrhy na potřebná opatření,
 - e) řídí a ve spolupráci s příslušnými ministerstvy koordinuje výstavbu a realizaci informačních systémů krajů a zabezpečuje řešení a realizaci projektů.

nadpis vypuštěn

§ 93a

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 93b

zrušen

§ 93c

zrušen

nadpis vypuštěn

§ 93d

zrušen

§ 93e

zrušen

§ 93f

zrušen

§ 93g

zrušen

§ 93h

zrušen

§ 93i

zrušen

HLAVA IX

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Společná ustanovení

§ 94

(1) Je-li orgánům kraje svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob ve věcech patřících do samostatné působnosti kraje, k řízení je příslušný krajský úřad; na jeho rozhodování se vztahuje správní řád,⁴⁾ pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. K přezkoumávání těchto rozhodnutí je příslušné ministerstvo, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak^{25a)}; odvolací orgán nemůže rozhodnutí změnit.

(2) Skutečnosti nasvědčující vyloučení zaměstnance zařazeného do krajského úřadu²⁷⁾ z projednávání a rozhodování věci ve správním řízení se oznamují příslušnému vedoucímu odboru krajského úřadu; skutečnosti nasvědčující vyloučení vedoucího odboru krajského úřadu nebo vedoucího nebo člena zvláštního orgánu se oznamují řediteli krajského úřadu. O podjatosti rozhoduje zaměstnanec, jemuž se skutečnosti nasvědčující vyloučení oznamují; ten také v případě rozhodnutí o vyloučení pro podjatost učiní potřebná opatření k zajištění dalšího řízení.

(3) Orgány kraje samy vykonávají správní rozhodnutí jimi vydaná, pokud není podán návrh na soudní výkon rozhodnutí. Pokuty uložené krajem vybírá a vymáhá kraj;²⁶⁾ výnos pokut je příjmem kraje, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(4) Správní řízení pravomocně neskončená před nabytím účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 94a

zrušen

§ 95

Tento zákon se nevztahuje na hlavní město Prahu.

Přechodná ustanovení

§ 96

(1) Přednosta okresního úřadu v sídle kraje přijme do pracovního poměru k okresnímu úřadu zaměstnance, kteří budou určeni ministerstvem na základě výsledků výběrového řízení organizovaného ministerstvem. Tito zaměstnanci zabezpečí přípravu zahájení činnosti nově zvolených orgánů kraje a výkon působnosti krajského úřadu.

(2) Pro Brněnský kraj zabezpečí úkoly podle odstavce 1 Okresní úřad Brno-venkov, pro Ostravský kraj Okresní úřad Karviná a pro Plzeňský kraj Okresní úřad Plzeň-sever.

(3) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců přijatých podle odstavců 1 a 2 přecházejí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona z okresních úřadů na příslušné kraje.

§ 97

Ustavující zasedání zastupitelstev zvolených ve volbách v roce 2000 svolá ministr vnitra. Termín jeho konání stanoví tak, aby se uskutečnila do 40 dnů od vyhlášení výsledků voleb.

§ 97a

(1) Kraje obdrží ze státního rozpočtu příspěvek^{27a)} určený na úhradu nákladů spojených s převzetím výkonu státní správy v souvislosti s druhou fází reformy veřejné správy v celkovém objemu 536 mil. Kč pro rok 2003.

(2) Výši příspěvku pro jednotlivé kraje určí vláda svým usnesením.

(3) Příspěvek neobdrží kraje, které budou dlouhodobě využívat administrativní budovy v majetku státu nebo na něž tento majetek přejde.

(4) V případech, že kraje budou administrativní budovy dlouhodobě využívat pouze částečně, odstavec 3 se použije přiměřeně.

Závěrečná ustanovení

§ 98

zrušen

§ 99

Účinnost

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem voleb do zastupitelstev v krajích, s výjimkou ustanovení § 7, 29, 30 a 67, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2001.

(2) Ustanovení § 96 nabývá účinnosti dnem vyhlášení tohoto zákona ve Sbírce zákonů.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

Příloha

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev krajů

[illegible]

komise rady, I bez dalších I																	
I	I	I	I	I	a 2) I zvl. orgánu, I	I	I	I	a 6) I zvláštního I								
zvláštního I funkcí I																	
I	I	I	I	I	I ostatní I	I	I	I	I orgánu I	orgánu I							
I																	
I	I	I	I	I	I uvolnění I	I	I	I	I	I							
I																	
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I					

I	I	I	1 I	2 I	3 I	4 I	5 I	6 I	7 I	8 I	9 I	10					
I																	
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I					

I	1	I kraj do 500 000	I	3,632	I	3,196	I	2,906	I	2,470	I	2,179	I	1,961	I	0,436	I
0,254 I 0,218 I 0,182 I																	

I	2	I kraj 500 001 - 1 000 000	I	3,753	I	3,303	I	3,003	I	2,552	I	2,252	I	2,027	I	0,450	
I 0,263 I 0,225 I 0,188 I																	

I	3	I kraj nad 1 000 000	I	3,874	I	3,409	I	3,100	I	2,635	I	2,325	I	2,092	I	0,465	I
0,271 I 0,232 I 0,194 I																	

Vybraná ustanovení novel

Čl.IV zákona č. 234/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení o pozastavení účinnosti právního předpisu kraje, zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.
2. Řízení o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo opatření orgánu kraje v samostatné působnosti, zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.
3. Kontrola výkonu přenesené působnosti krajů, zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Čl.LV zákona č. 261/2007 Sb.

Přechodné ustanovení

Byl-li uvolněný člen zastupitelstva uznán dočasně práce neschopným nebo mu byla nařízena karanténa před 1. lednem 2009, měsíční odměna ve snížené výši mu nenáleží a poskytuje se mu po 31. prosinci 2008 nadále nemocenské za podmínky, ve výši a po dobu podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

Čl. XXII zákona č. 347/2010 Sb.

zrušen

Čl. XIX zákona č. 364/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Jestliže dočasná pracovní neschopnost vznikla nebo karanténa byla nařízena před 1. lednem 2014 a trvá ještě v roce 2014, náleží uvolněnému členu zastupitelstva kraje měsíční odměna podle § 48 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., ve znění účinném ke dni 31. prosince 2013.

Čl. XVIII zákona č. 239/2012 Sb.

Přechodné ustanovení

Schvalování účetní závěrky podle § 35 odst. 2 písm. i) a § 59 odst. 1 písm. o) zákona č. 129/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé provede za účetní období roku 2012.

Čl. IV zákona č. 106/2016 Sb.

Přechodné ustanovení

Pokud orgán kraje rozhodl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona o majetkoprávním jednání, posoudí se splnění podmínek pro toto jednání, které jsou stanoveny krajským zřízením, podle krajského zřízení ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. IV zákona č. 99/2017 Sb.

Přechodné ustanovení

Neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána, a uvolněnému členovi zastupitelstva, kteří ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonávají funkci člena zastupitelstva, do které byli zvoleni přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží namísto odchodného podle zákona č. 129/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, odměna při skončení funkčního období podle zákona č. 129/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. XIV zákona č. 32/2019 Sb.

Přechodné ustanovení

Odměna v době dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény člena zastupitelstva kraje, která vznikla před účinností tohoto zákona a trvá za jeho účinnosti, se řídí podle dosavadních právních předpisů.

Čl. IV zákona č. 418/2023 Sb.

Přechodné ustanovení

Základnu pro výpočet odměny v roce 2024 vyhlásí na základě údaje Českého statistického úřadu o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené za první pololetí roku 2023 známého k 1. říjnu 2023 Ministerstvo vnitra sdělením ve Sbírce zákonů do 30 dnů od tohoto dne nebo ode dne vyhlášení tohoto zákona, podle toho, který den nastane později.

Čl. XI zákona č. 36/2025 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Ustanovení § 18c odst. 1 písm. c) zákona č. 129/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije též pro pozemek určený k umístění stavby rozhodnutím podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, je-li stavebníkem stát nebo státní organizace.

2. V případě postupu podle § 18a až 18c zákona č. 129/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se neuplatní předkupní právo vzniklé podle § 101 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pokud oprávněná osoba podle § 18a až 18c zákona č. 129/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je totožná s osobou předkupníka podle zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

1a) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

2) § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

4) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

5) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

6) Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.

7) Například zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

9) Například občanský zákoník.

9a) § 8 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon).

9b) § 25 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

9c) Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkouvání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

10) Obchodní zákoník.

11) § 214 a násl. občanského zákoníku.

12) § 49 až 53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

13) § 2 odst. 1, § 124, 206 zákoníku práce.

15) § 64 odst. 2 písm. e) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

19a) § 13 odst. 2 a § 16 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

21) Zákon č. 143/1992 Sb.

22) Zákon č. 106/1999 Sb.

22a) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

22b) § 129 a 129b zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 234/2006 Sb.

22c) § 6 odst. 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů.

22d) § 125 zákona č. 128/2000 Sb., ve znění zákona č. 234/2006 Sb.

22e) § 125 a 126 zákona č. 128/2000 Sb., ve znění zákona č. 234/2006 Sb.

23a) Například § 22 odst. 7 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 477/2008 Sb.

25) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkouvání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

25a) Například § 22 odst. 8 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 477/2008 Sb.

26) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

27) § 9 zákona č. 71/1967 Sb.

27a) § 7 odst. 1 písm. r) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změnách některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

28) § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

29) § 2716 a násl. občanského zákoníku.

30) § 74 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

31) § 5 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. § 214 občanského zákoníku.

32) § 206 odst. 3 a 4 zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

33) § 21 a 22 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

34) § 3 odst. 3 písm. g) zákona č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 158 odst. 8 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

35) Část sedmá hlava III a IV zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

36) Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.

37) Zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.

38) § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

39) § 12 písm. c) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, v platném znění.